

บทที่ 5

ขบวนการสหกรณ์เครดิต

- บริบทของสหกรณ์เครดิตในระบบเศรษฐกิจและสังคม
- บริบทของสหกรณ์เครดิตในประเด็นเรื่องการแก้ปัญหาความยากจน
- ตัวอย่างสหกรณ์เครดิตที่น่าสนใจ และนวัตกรรม

สหกรณ์เครดิตยูเนียน

บริบทสหกรณ์เครดิตยูเนียนตามประกาศกฎกระทรวงฯ

พ.ศ. 2548

สหกรณ์เครดิตยูเนียน : ดำเนินธุรกิจอเนกประสงค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการออมทรัพย์ของสมาชิกในชุมชน รวมทั้งช่วยเหลือในการรวบรวมผลิตภัณฑ์หรือจำหน่ายสิ่งของให้แก่บรรดาสมาชิก

ที่มา : สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์

จิตตารมณ์เครดิตยูเนียน
4 ประการ

- สنجใจ
- ห่วงใย
- แบ่งปัน
- รับผิดชอบ

คุณธรรม 5 ประการ ที่ผู้นำเครดิตยูเนียน
ยึดมั่นถือปฏิบัติ

- ความซื่อสัตย์
- ความเสียสละ
- ความรับผิดชอบ
- ความเห็นอกเห็นใจ
- ความวางใจ

ประวัติความเป็นมาของ ช.ส.ค.

<p>พ.ศ. 2508</p>	<p>ได้มีการตั้งกลุ่มเครดิตยูเนียนแห่งแรกชื่อว่า “กลุ่มเครดิตยูเนียน แห่ง ศูนย์กลางเทวา” และจากนั้นแนวคิดการพัฒนาแบบเครดิตยูเนียนก็ได้แพร่ไปอย่างรวดเร็ว</p>
<p>พ.ศ. 2511</p>	<p>สภาทอติกสังคมสงเคราะห์ ซึ่งให้การสนับสนุนเครดิตยูเนียนอยู่มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง มีหน้าที่ส่งเสริมขบวนการเครดิตยูเนียนให้แพร่หลายและเข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้น เรียกว่า “คณะกรรมการเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย”</p>
<p>พ.ศ. 2512</p> 	<p>มีการตั้งสำนักงานชื่อ “ศูนย์กลางเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย” ซึ่งมีที่ทำการอยู่ที่ตึกศูนย์กลางเทวา มีหน้าที่สนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรมเครดิตยูเนียนในระดับภาค เพื่อจะได้รวมตัวกันเป็นระดับประเทศ</p>
<p>พ.ศ. 2514</p>	<p>เข้าเป็นสมาชิกสมทบของสมาคมสมาพันธ์สหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตในเอเชีย</p>

ประวัติความเป็นมาของ ช.ส.ค. (ต่อ)

พ.ศ. 2515	ผู้แทนกลุ่มเครดิตยูเนียนทั่วประเทศ ประมาณ 60 กลุ่ม ได้เข้าประชุมที่บ้านเซเวียร์ เพื่อก่อตั้ง “ชุมนุมกลุ่มออมทรัพย์พัฒนาแห่งประเทศไทย” โดยเลือกผู้แทนกลุ่มเป็น คณะผู้บริหารงาน
พ.ศ. 2516	สมัครเป็นสมาชิกสามัญของสมาคมสมาพันธ์สหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตในเอเชีย
พ.ศ. 2517	เปลี่ยนชื่อเป็น “สันนิบาตเครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย” และได้เริ่มโครงการ สวัสดิการเงินกู้-เงินสะสม โดยได้รับความสนับสนุนจากคิวน่ามิวซอล
พ.ศ. 2520	ได้รับช่วยเหลือจากองค์การมีเซรืออร์ ประเทศเยอรมันตะวันตกในการสร้าง สำนักงานและศูนย์ฝึกอบรมบริเวณถนนรามคำแหง เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2521	ย้ายสำนักงานจากตึกเก่าที่ศูนย์กลางเทวา มาอยู่ที่สำนักงานใหม่
พ.ศ. 2522	สหกรณ์เครดิตยูเนียนที่จดทะเบียนแล้ว 14 แห่ง ได้ร่วมประชุมจัดตั้งชุมนุม สหกรณ์ระดับชาติ และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์โดย ใช้ชื่อว่า “ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด” เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2522

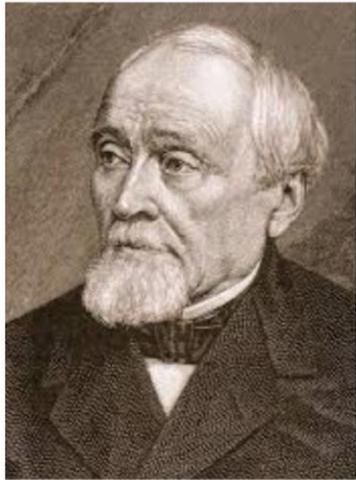
บาทหลวงอัลเฟรด บอนเนงค์บาทหลวงอัลเฟรด บอนเนงค์ ท่านเป็นชาวฝรั่งเศส และเป็นบาทหลวงในศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ซึ่งมีพระสันตปาปาเบเนดิกซ์ที่ 16 เป็นประมุขในปัจจุบัน (ไม่ใช่ คริสต์เตียน หรือ คริสตจักร) ก่อนเข้ามาเมืองไทยท่านประจำอยู่ประเทศจีน ท่านเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งคณะพลมารี ซึ่งเป็นกลุ่มกิจกรรมของศาสนาคริสต์ในประเทศจีน ซึ่งเป็นข้อห้ามจัดตั้งกลุ่มประชาชน ที่มีพรรคคอมมิวนิสต์ปกครองอยู่ในสมัยนั้น

พริตริกวิลเลียม ไรฟไฟเซน บิดาเครดิตยูเนียนโลก เครดิตยูเนียนเกิดขึ้นครั้งแรกที่ประเทศเยอรมันนี้ โดยท่านไรฟไฟเซน ด้วยเหตุที่ท่านเกิดมาในระหว่างประเทศประสบปัญหาต่างๆ ทางด้านเศรษฐกิจ และเมืองเกิดของท่านคือ แคว้นไรน์ ซึ่งเป็นเมืองเกษตรกรรม ท่านจึงมีโอกาสคลุกคลีอยู่กับชาวนาตั้งแต่เล็กๆ สภาพความเดือดร้อน ความอดอยากของชาวนาที่ท่านได้เห็น ทำให้มีความรู้สึกเหมือนกับต้องประสบความเดือดร้อนด้วยตัวเอง....

◆ จัดตั้ง**สหพันธ์ชนมปัง**

ปี พ.ศ. 2407 ท่านได้จัดตั้ง “สหพันธ์ชนมปัง” ขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหาร ใช้หลัก “ช่วยเหลือตนเอง” และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “เฮดเดสดอฟเครดิตยูเนียน” นับเป็นเครดิตยูเนียนแห่งแรกของโลก

จูเลียส เดลิตซ์

เป็นนักกฎหมายชาวเยอรมัน เกิดที่เมืองเดลิตซ์ เป็นนายกเทศมนตรี สนใจ
และริเริ่มก่อตั้งสหกรณ์เป็นครั้งแรก ในปี ค.ศ.1848 ซึ่งเป็นระยะที่เยอรมันมี
เศรษฐกิจตกต่ำมีปัญหาคนว่างงาน ผู้ประกอบธุรกิจทั้งภาคอุตสาหกรรมและ
เกษตรกรรม ด้วยมีปัญหาหนี้สินมากมาย จึงได้เกิดความคิดที่จะแก้ไขและ
ช่วยเหลือ ในขณะนั้นจูเลียสได้เป็นสมาชิกรัฐสภาแห่ง ปรัสเซียจึงได้ตั้ง
สมาคมขึ้นประเภทหนึ่งเรียกว่า “สหกรณ์เครดิตจูเลียส - เดลิตซ์” ซึ่งนับเป็น
สหกรณ์เครดิตแห่งแรก และเป็นแบบแผนของสหกรณ์เครดิตมาจนทุกวันนี้

ความหมาย ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคือ

สหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นสหกรณ์สมบูรณ์ประเภทหนึ่ง
ซึ่งจัดตั้งขึ้น โดยความสมัครใจของสมาชิกที่อยู่ในวง
สัมพันธ์เดียวกัน เช่น ชุมชนเดียวกัน ประกอบอาชีพใน
โรงงาน บริษัท หรือสถาบันการศึกษาเดียวกัน

ดำเนินการภายใต้หลักประชาธิปไตย คือ หนึ่งคนหนึ่งเสียง สมาชิกจะสะสมทรัพย์
ร่วมกันเพื่อเป็นทุนดำเนินการให้สมาชิกที่มีความเดือดร้อนเป็นผู้กู้ยืมนำไปใช้
คณะกรรมการบริหาร ได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิก และโดยสมาชิกของสหกรณ์เอง
ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะได้รับการจัดสรรสู่มวลสมาชิกในรูปแบบของดอกเบี้ย เงินปัน
ผล และสวัสดิการต่าง ๆ

เครื่องหมายของสหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นสัญลักษณ์ ของการช่วยเหลือซึ่งกันและ
กัน จากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งทั่วโลก ตามหลักวิธีของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ความหมายของสัญลักษณ์

รูปโลก :

เป็นองค์ประกอบของสัญลักษณ์นี้ เพื่อแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นองค์กรทางการเงินประเภทหนึ่งที่มีอยู่ทั่วโลก

ภาพเงาคน 4 คน :

แสดงถึงหน่วยสถาบันครอบครัวของมนุษยชาติ ผู้อุทิศตนทำงานเพื่อประโยชน์ร่วมกันโดยส่วนรวม เหตุที่แสดงเป็นภาพเงาก็เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของเครื่องแต่งกายประจำชาติ เพราะสหกรณ์เครดิตยูเนียนนั้นรับใช้และบริการแก่คนทุกคนทั่วโลก

รูปมือคู่ :

แสดงถึงคุณลักษณะแห่งการช่วยเหลือ ตนเองของสหกรณ์เครดิตยูเนียน เมื่อเราเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน ก็เท่ากับเราเป็นส่วนหนึ่งในครอบครัวของประชาชนผู้สะสมเงินร่วมกัน และให้บริการเงินกู้ซึ่งกันและกันตามจำนวนเงินทุนที่มี ในฐานะที่เป็นสมาชิกเราก็คือเจ้าของกิจการ และมีส่วนในการกำกับควบคุมนโยบายเพราะสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นองค์กรของเรา

หลักเกณฑ์การจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ.2548 กำหนดว่า “สมาชิกสหกรณ์อาจประกอบด้วยบุคคลทุกสาขาอาชีพ ซึ่งมีภูมิลำเนาหรือประกอบอาชีพหลักหรือมีวงสัมพันธ์อย่างหนึ่งอย่างใดอยู่ในเขตท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง โดยให้กำหนดคุณสมบัติไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์” เพื่อให้เกิดความชัดเจน จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับท้องที่ดำเนินงานและกรอบคุณสมบัติสมาชิก สำหรับสหกรณ์ที่ได้รับจดทะเบียนไว้แล้วหรือขอจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่ในระดับปฐมภูมิ ดังนี้

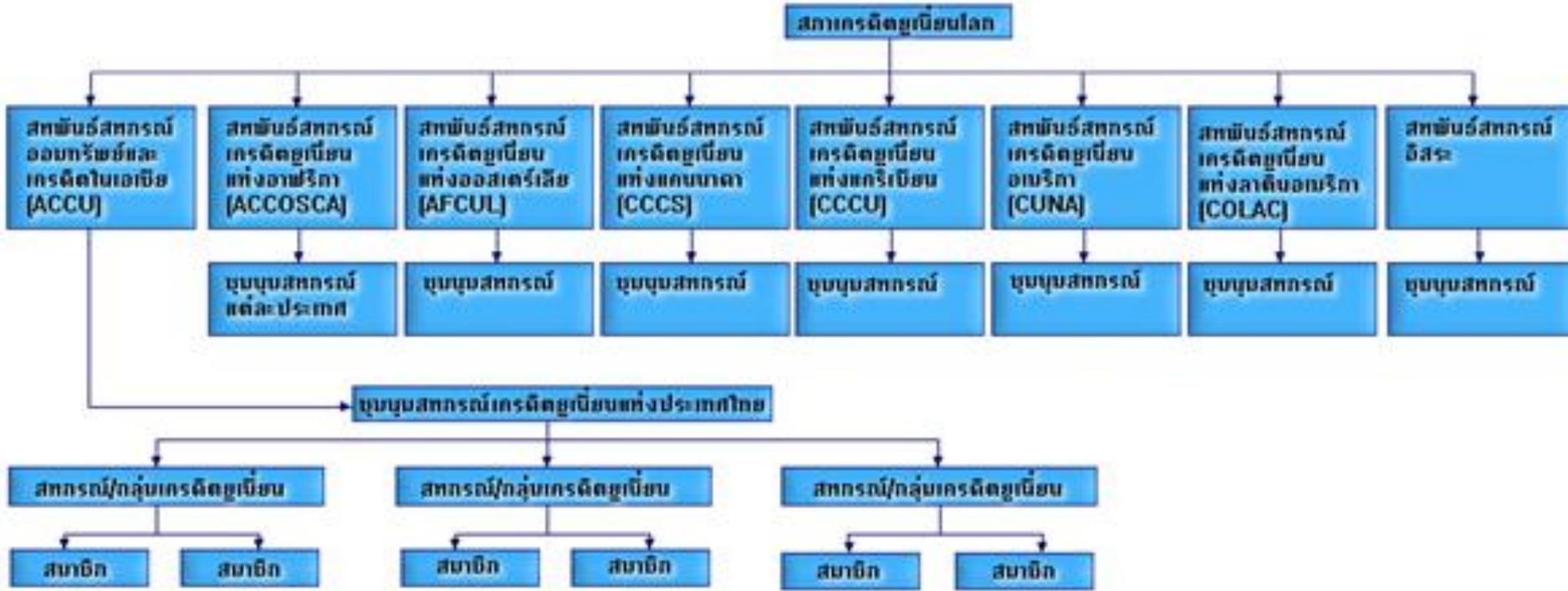
ท้องที่ดำเนินงาน หมายถึง การกำหนดพื้นที่หรืออาณาเขตที่สหกรณ์สามารถเปิดรับสมาชิกที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

กรอบคุณสมบัติของสมาชิก ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ฯ ข้างต้น จะกำหนดลักษณะของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนไว้ 3 ประเภท แต่สหกรณ์จะต้องระบุไว้เมื่อแรกตั้งสหกรณ์ในประเภทใดประเภทหนึ่ง โดยให้ยึดถือตามแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

2.1 กรณีกำหนดกรอบคุณสมบัติให้สมาชิกมีภูมิลำเนาเดียวกันหรืออยู่ในชุมชนเดียวกัน
ให้มีสมาชิกได้ทุกสาขาอาชีพ แต่ให้จำกัดท้องที่ดำเนินงานหรือคุณสมบัติสมาชิกไว้ไม่
เกินระดับชุมชนหรือระดับอำเภอ เพื่อมิให้ สหกรณ์ซึ่งมีวัตถุประสงค์เดียวกันมีท้องที่
ดำเนินงานซ้ำซ้อนกัน อันจะบังเกิดผลเสียจากการแข่งขันกันรับสมาชิกและการดำเนิน
ธุรกิจ ในลักษณะที่มุ่งแสวงหาผลกำไรจนเกิดผลกระทบต่อระบบสหกรณ์โดยรวม

2.2 กรณีกำหนดกรอบคุณสมบัติในการประกอบอาชีพหลักของสมาชิก คุณสมบัติของ
สมาชิกจะต้องกำหนดให้เป็นผู้ประกอบอาชีพหลักเช่นเดียวกันหรือในองค์กรเดียวกัน
เท่านั้น ทั้งนี้ การกำหนดท้องที่ดำเนินงานอาจจะกำหนดได้เท่าที่จำเป็นแก่การรับสมาชิก
ของสหกรณ์ตามการประกอบอาชีพหลักที่กำหนดหรือองค์กรนั้นๆ

2.3 กรณีกำหนดกรอบคุณสมบัติตามวงสัมพัทธ์อย่างใดอย่างหนึ่งทางสังคม เช่น เป็น
สมาชิกในสมาคมเดียวกัน สหกรณ์จะต้องกำหนดกรอบคุณสมบัติของสมาชิกตามวง
สัมพัทธ์ดังกล่าวในข้อบังคับให้ชัดเจน ทั้งนี้ การกำหนดท้องที่ดำเนินงานจึงอาจจะ
กำหนดได้เท่าที่จำเป็นแก่การรับสมาชิกของสหกรณ์ตามวงสัมพัทธ์ดังกล่าว

26 9:58

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด
CREDIT UNION LEAGUE OF THAILAND LTD.

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด

KLONGCHAN CREDIT UNION LIMITED

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูศรีสะเกษ จำกัด

ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด
Kasetsart University Savings and Credit Cooperative Ltd.

สหกรณ์ร้านค้ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

KASETSART UNIVERSITY CO-OPERATIVE STORE LTD.

Mandrago

ช.สอ.

BANKRAKYAT
بيشك رعية

Bank Pilihan Anda • Your Choice Bank

Bakyat Disahukan, Pencapaian Diutamakan

Welcome
from International Year for
operatives Seminar

12 March 2012

Co-operative bank

Rabobank

Raboban

Raiffeisen BANK

 **Raiffeisen
BANK**

Cooperative Bank
(UK)

ภาพรวมบริการเงินฝาก-สินเชื่อ

บริการเงินฝาก

9,489,109 ล้านบาท

95.42%

418,927 ล้านบาท

4.21%

37,000
ล้านบาท
0.37%

ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
Regulator: ธ.ก.ส. และกระทรวงการคลัง

สค. กทบ. Regulator: กระทรวงเกษตรฯ
และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
และชุมชนเมือง

กลุ่มฟังกตนเอง
Regulator: self-regulation

ประมาณการยอดสินเชื่อ

ณ 31 มี.ค.53

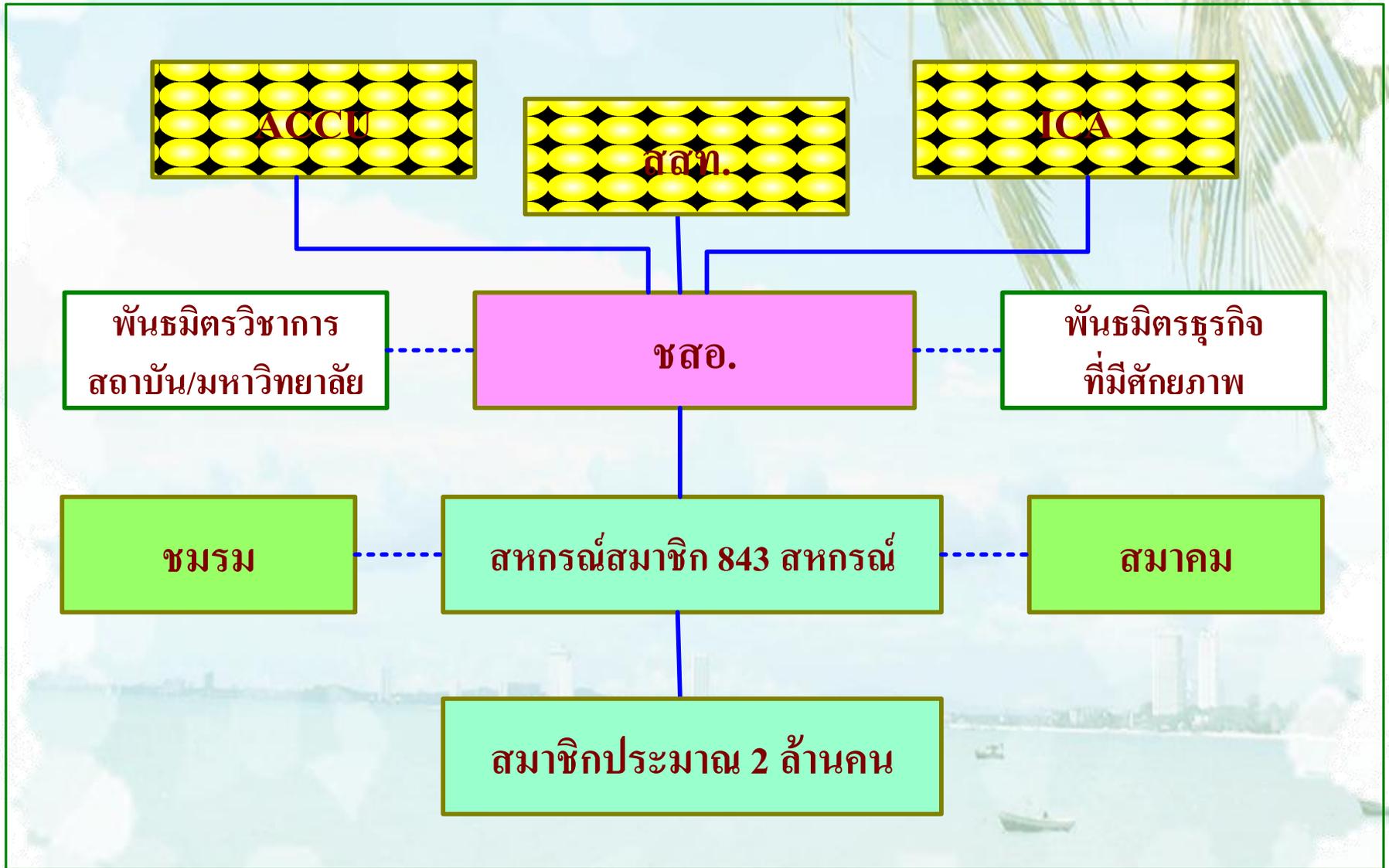
10,322,277 ล้านบาท

91.39%

940,010 ล้านบาท

8.32%

33,000
ล้านบาท
0.29%

รูปแบบโครงสร้างเครือข่ายขบวนการสหกรณ์ออมทรัพย์

ระดับชาติ

22 องค์กรกลางและ
บริษัทต่างๆ

ระดับภูมิภาค

8 สหพันธ์สหกรณ์ระดับภูมิภาค ด้านการตรวจสอบกิจการ		สหพันธ์สหกรณ์พิเศษ ด้านการตรวจสอบ 6 แห่ง	สถาบันเฉพาะกิจ ระดับภูมิภาค 34 แห่ง
สหกรณ์กลางไร้ไฟฟ้าเฟเชน 6 สหกรณ์	ธนาคารกลาง ระดับภูมิภาค 1 แห่ง	สหกรณ์อุตสาหกรรม 7 แห่ง	

ระดับท้องถิ่น

สหกรณ์ไร้ไฟฟ้าเฟเชน 3,079 แห่ง สหกรณ์การผลิตด้านการเกษตร 899 สหกรณ์	สหกรณ์ฟาร์มเลี้ยงและไร้ไฟฟ้าเฟเชน 1,232 แห่งมีสาขาให้บริการ 13,625 สาขา	สหกรณ์ผู้ผลิตทางอุตสาหกรรม และบริการขนาดเล็ก 1,012 แห่ง และสหกรณ์ผู้บริโภค 139 สหกรณ์
สาขาธนาคาร 195 แห่ง	สหกรณ์ประกอบธุรกิจเกษตร 195 สหกรณ์	

ธนาคารกลางยุโรป ธนาคารระดับชาติ (เยอรมัน)
และ ธนาคารกลางของรัฐ 9 ธนาคาร

องค์กรที่ปรึษาด้านการเงิน (BaFin)

กลุ่ม Universal Banks

กลุ่ม ธนาคารเฉพาะกิจ (64)

ธนาคารพาณิชย์
264 ธนาคาร

กลุ่มธนาคารสหกรณ์
1,234 ธนาคาร

กลุ่มธนาคารออม
456 ธนาคาร

กลุ่มธนาคารเอกชน

กลุ่มธนาคารรัฐ

- ธนาคารใหญ่
- ธนาคารระดับภูมิภาค
และธนาคารพาณิชย์
ต่างๆ
- สาขาธนาคารต่างชาติ
Postbank

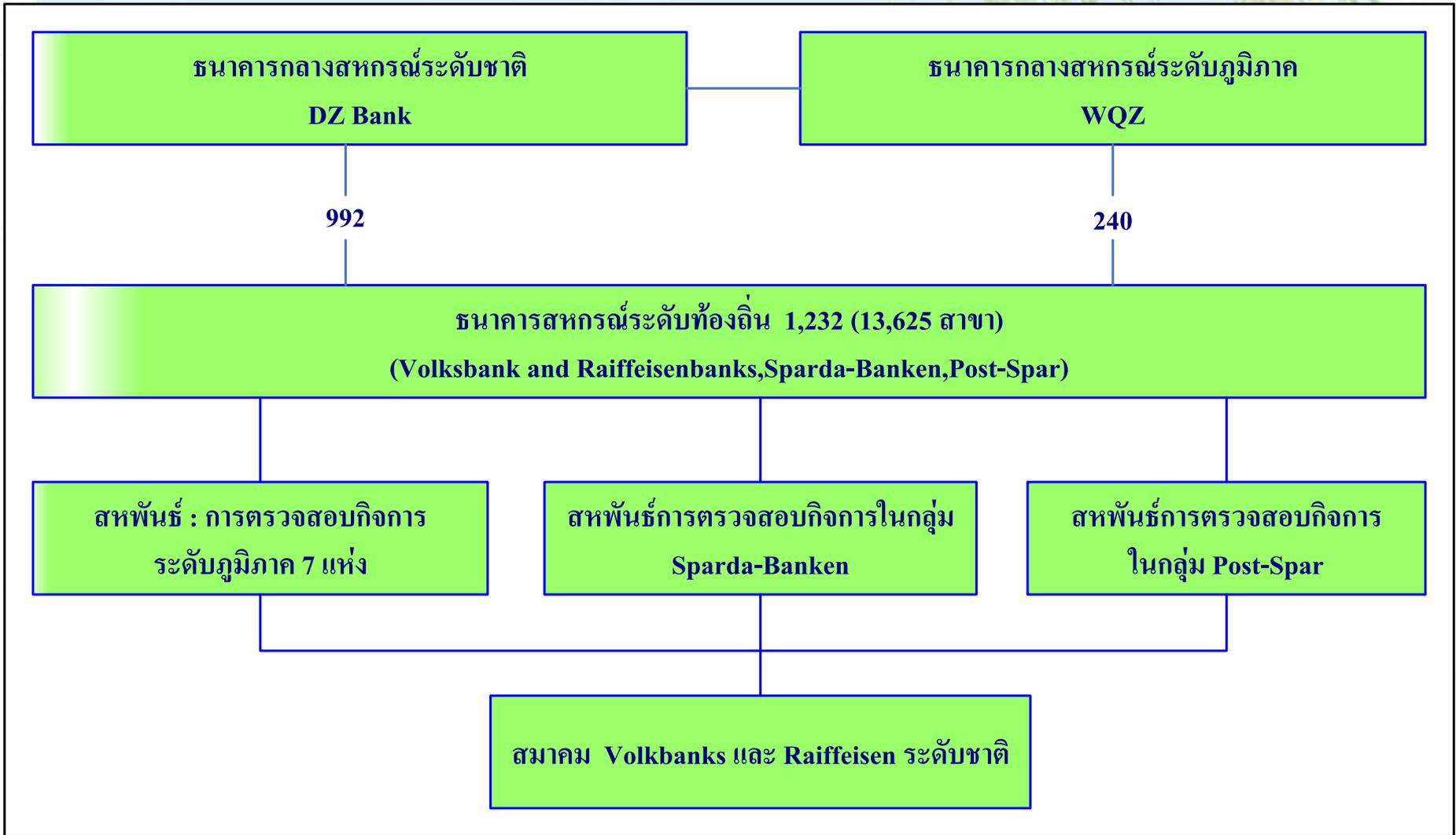
- ธนาคารสหกรณ์
(Volkbanks+Raiffeisen
bank)
- องค์กรกลางสหกรณ์

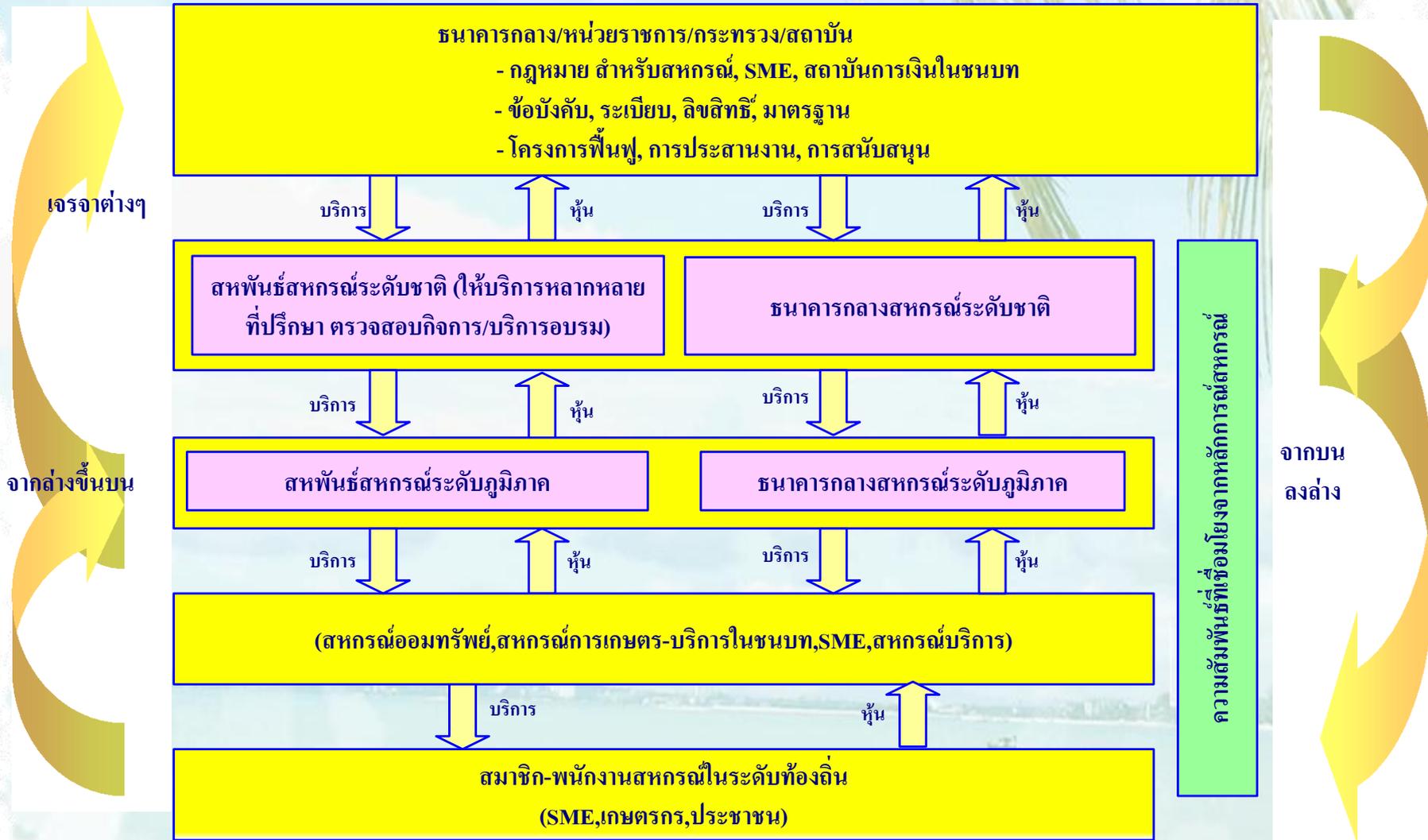
- ธนาคารรัฐด้านการออม
- Landbanks

- ธนาคารเพื่อการรับจ้าง
- ธนาคารเฉพาะกิจ
- บริษัทลงทุน
- สมาคมให้กู้ยืม
- ธนาคารค้าประกัน

- ธนาคารเพื่อการรับจ้าง
ของรัฐ
- ธนาคารเฉพาะกิจ
- สมาคมก่อร่างและให้กู้ยืม

ระบบธนาคารในเยอรมนี

แนวทางการบูรณาการความร่วมมือสำหรับระบบการเงินสหกรณ์

พนักงาน 10 ล้านคน

ลูกค้า 1.8 ล้านคน

Rabobank ระดับท้องถิ่น 143 แห่ง และสาขา 950 สาขา

Rabobank Nederland

การสนับสนุน Rabobank ท้องถิ่น

- กลุ่มค้าปลีก
- กลุ่มบริษัท
- ธนาคาร
- หน่วยสนับสนุนอื่น

ธนาคารขายส่งและระหว่างประเทศในกลุ่มค้าปลีก

- อาหาร/เกษตร
- ธนาคารระหว่างประเทศ
- การพัฒนา

ภารกิจของกลุ่มธนาคาร Rabobank

- กองทุน Rabobank
- ความสัมพันธ์ผู้ลงทุน
- กองทุนระยะยาว
- อื่นๆ

การให้บริการด้านการเงิน

- การบริหารสินทรัพย์
- เช่าซื้อ
- อสังหาริมทรัพย์
- ประกันภัย
- ธุรกิจ
- การจ้าง
- ธุรกิจค้าปลีกระหว่างประเทศ
- กลุ่มธนาคารพันธมิตร

ภาพรวมภาคสหกรณ์เยอรมัน

วิสาหกิจสหกรณ์เป็นอิสระ ไม่ ขึ้นกับอำนาจรัฐใดๆ ยกเว้นภายใต้ข้อบังคับ
ทางกฎหมายเกี่ยวกับสหกรณ์ การธนาคาร การค้า และกฎหมายการค้า

Cooperative banks

- 1,232 cooperative banks with 13,625 outlets
- 2 cooperative central banks
- 30.5 million clients, 16.1 Million members

ธนาคารสหกรณ์

- ธนาคารสหกรณ์ 1232 แห่ง 13625 สาขา
- ธนาคารสหกรณ์กลาง 2 แห่ง
- ลูกค้า 30.5 ล้านราย สมาชิก 16.1 ล้านราย

Rural Raiffeisen cooperatives

- 3,079 Raiffeisen cooperatives, 7 central cooperative enterprises
- 39.1 billion € turnover

สหกรณ์ชนบทไรไฟเฟเซน

- สหกรณ์ไรไฟเฟเซน 3079 แห่ง วิสาหกิจสหกรณ์กลาง 7 แห่ง
- ผลประกอบการ 39.1 พันล้านยูโร

Small-scale industry commodity and service cooperatives

- 1,019 cooperatives, 200,000 members, 7 central cooperatives
- 98.2 billion € turnover

สหกรณ์สินค้าและบริการอุตสาหกรรมขนาดเล็ก

- สหกรณ์ 1019 แห่ง, สมาชิก 2 แสนราย สหกรณ์กลาง 7 แห่ง
- ผลประกอบการ 98.2 พันล้านยูโร

Consumer cooperatives

- 139 cooperatives, 600,000 members
- 2.0 billion € turnover

สหกรณ์ผู้บริโภค

- สหกรณ์ 139 แห่ง, สมาชิก 6 แสนราย
- ผลประกอบการ 2 พัน ล้านยูโร

Housing cooperatives

- 1,961 cooperatives, 2.9 million members
- 2.15 million apartments and houses

สหกรณ์การเคหะ

- สหกรณ์ 1961 แห่ง, สมาชิก 2.9 ล้านราย
- อาคารชุดและบ้าน 2.15 ล้านหลัง

ระบบธนาคารในเยอรมนี

ธนาคารกลางยุโรป
ธนาคารกลางเยอรมัน
และธนาคารแห่งรัฐอีก 9 แห่ง

องค์กรกำกับดูแลสถาบันการเงิน
แห่งสหพันธรัฐ (BaFIN)

ธนาคารที่บริการอย่างครบวงจร

ธนาคารเฉพาะกิจ (64)

ธนาคารพาณิชย์
(264)

ภาคธนาคาร
สหกรณ์ (1234)

ภาคธนาคาร
ออมทรัพย์ (469)

สถาบันการเงิน
เอกชน

สถาบันการเงิน
ของรัฐ

- ธนาคารขนาดใหญ่
- ธนาคารระดับภูมิภาคและธนาคารพาณิชย์อื่นๆ
- สาขาของธนาคารต่างประเทศ
- ธนาคารไปรษณีย์

- ธนาคารสหกรณ์ (ธนาคารประชาชนและธนาคารไรฟ-ไฟเซิน)

- ธนาคารออมทรัพย์สาธารณะ
- สถาบันการเงินกลาง (ธนาคารแห่งรัฐ)

- ธนาคารอาคารสงเคราะห์เอกชน
- ธนาคารที่มีบริการพิเศษ
- บริษัทการลงทุน
- สมาคมการสร้างบ้านเอกชน
- ธนาคารเพื่อการประกัน และอื่นๆ

- ธนาคารอาคารสงเคราะห์ของรัฐ
- ธนาคารที่มีบริการพิเศษ
- สมาคมการเคหะของรัฐ

 Volksbanken Raiffeisenbanken

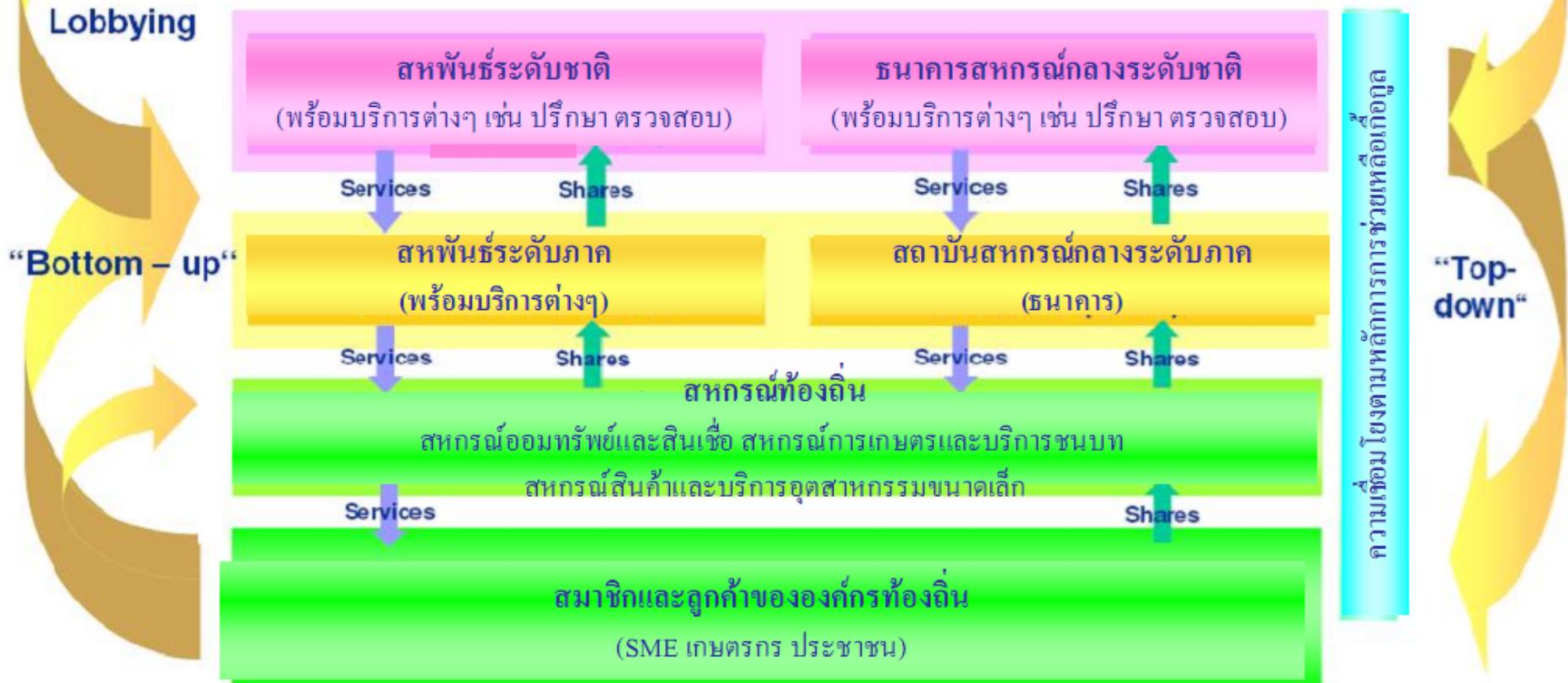
- สถาบันสหกรณ์กลาง

ข้อมูลเมื่อ 31 ธ.ค. 2007

กลยุทธ์แบบแบ่งระดับในการจัดตั้งระบบการเงินสหกรณ์

หน่วยงานกลางและภูมิภาคของรัฐ กระทรวง ธนาคารกลาง/หน่วยงานกำกับดูแล

- กรอบทางกฎหมายสำหรับสหกรณ์ SME และสถาบันการเงินในเขตชนบท
- ระเบียบข้อบังคับ กฎเกณฑ์ การกำกับดูแล การอนุญาต บรรทัดฐาน มาตรฐาน
- แผนการปรับสมดุล ดำรงสภาพคล่อง สนับสนุน และประสานงาน

การสนับสนุนระบบสหกรณ์ของ DGRV

Structures of the cooperative Systems / Services

Non-business activities (e.g. federation)

Training

Auditing

Consulting

EDP / Informatics

Deposit guarantee
Protection of institutes

Business activities (e.g. central institution)

Liquidity

Refinancing

Payment systems

Credit funds

Business activities (e.g. commodity purchase centre)

Centralised buying

Centralised marketing

Processing

Local cooperatives

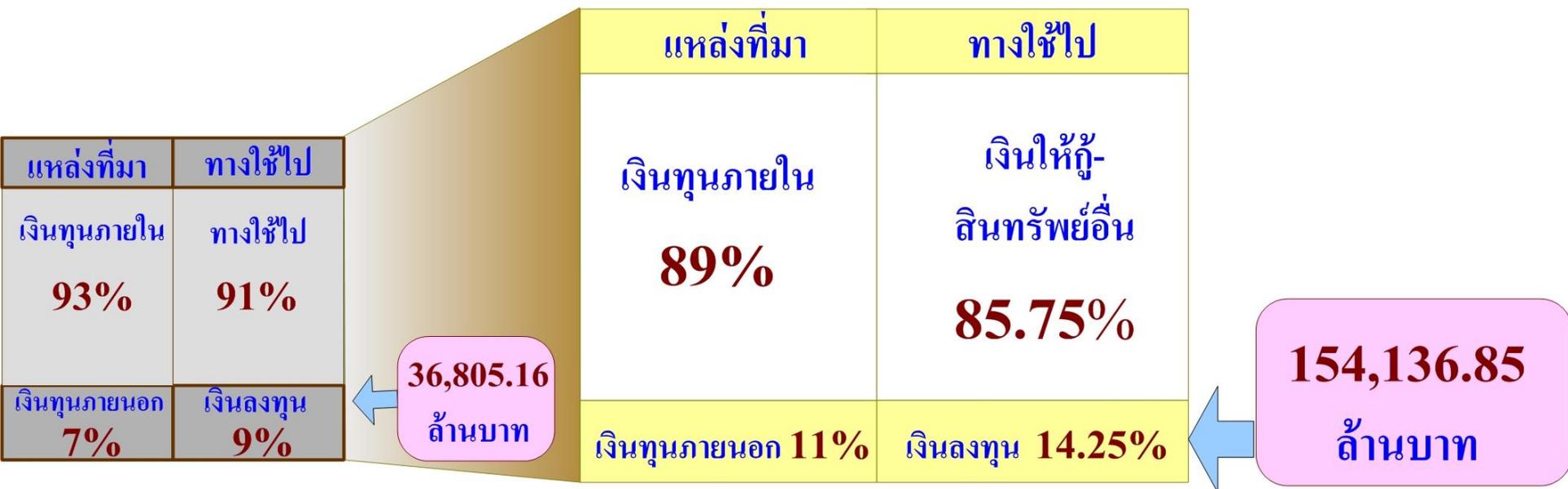
- savings and credit (i.a. microfinance)
- purchasing and marketing etc.

Contributions of DGRV

- Consulting through long-term and short-term experts
- Seminars
- Training material
- Reports and expertises
- Supply of materials
- Cooperation with central banks and bank supervisory authorities
- Internships and study visits in Germany or in various countries (South-South cooperation)
- Partnerships and cooperations
- Software tools

คำจำกัดความของระบบการเงินที่เกื้อหนุนการพึ่งพาตนเองและร่วมมือกัน ระหว่างสหกรณ์ : SHOs System

ระบบการเงินที่เกื้อหนุนการพึ่งพาตนเองและร่วมมือกัน
ระหว่างสหกรณ์ SHOs System ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา
สหกรณ์ ฉบับที่ 2 หมายถึง ระบบการเงินที่เอื้อต่อการออม การ
สะสมทุน การสร้างวินัยทางการเงินแก่สมาชิก รวมถึงการกระจาย
โอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินที่เป็นธรรม มีการหมุนเวียน
ของระบบการเงินสหกรณ์ในทิศทางที่ก่อให้เกิดสภาพคล่อง ความ
มั่นคง และความมีเสถียรภาพ

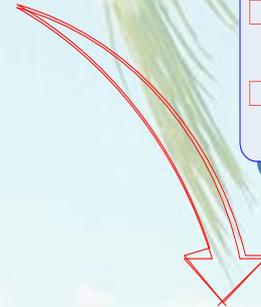
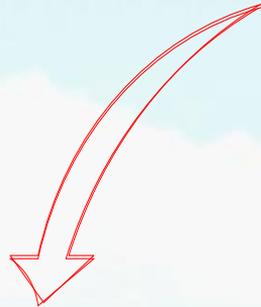
พัฒนาการระบบการเงินสอ. ระหว่าง ปี 2544-2553

ลงทุน

นโยบายรัฐ

- ให้บริการทั่วถึง
- มีประสิทธิภาพ เสถียรภาพ แข่งขันได้
- ผู้บริโภคได้รับความคุ้มครอง เป็นธรรม

กฎหมาย-นโยบาย-ระบบ ICT

ระบบการเงิน SHOs System

กลไกสนับสนุน (ที่ปรึกษา-กลไกการจัดการความรู้)

รายได้ดอกเบี้ยเงินฝาก

การคุ้มครองเงินฝาก

สอ.ที่น่าเชื่อถือ

สมาชิกผู้ออม

เงินปันผล/ดอกเบี้ยเงินฝากสูง/สวัสดิการ

หุ้น-เงินฝาก

สหกรณ์ออมทรัพย์

เงินกู้-เงินเฉลี่ยคืน

ดอกเบี้ยเงินกู้

สมาชิกผู้กู้

หนี้หลายทาง

ภาวะการครองชีพ

เงินเหลือหน้าของ

บัตรเครดิต/ช่องทางการเป็นหนี้

การลงทุน

ขนาดของโครงการพัฒนา
ความเชื่อมโยงระบบการเงิน
ที่เกื้อหนุนการพึ่งพาและร่วมมือกัน

- ระบบฐานข้อมูลการเงิน
- ระบบสารสนเทศทางการเงินเพื่อการตัดสินใจ
- ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริการสมาชิก

โครงสร้างพื้นฐานในเกื้อหนุน
การพัฒนาระบบการเงิน
ที่พึ่งพาและร่วมมือกัน

- ระบบการเรียนรู้ที่เข้าถึงและให้บริการแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- เพื่อยกระดับความรู้ ความสามารถและความเข้าใจในบริบทสหกรณ์ออมทรัพย์
- กรอบทิศทาง (แผนแม่บท) สหกรณ์ออมทรัพย์ในทิศทางของการพึ่งพา และร่วมมือกัน
- กลไกและเครื่องมือทางการเงิน
- โครงสร้างระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เกื้อหนุนการพึ่งพาและร่วมมือกัน
- กฎหมายที่เอื้อต่อการบริหารจัดการที่ดี

- พันธมิตรธุรกิจและคู่ค้าด้านการเงิน เทคโนโลยี การให้บริการ(ประกันภัย) และวิชาการ(การให้ความรู้) ยังเป็นไปในลักษณะของการทำงานบนฐานพันธกิจของตนเอง จึงยังไม่ก่อให้เกิด Synergy ในรูปขององค์กรรวมของระบบสหกรณ์ออมทรัพย์
- การทำข้อตกลงความร่วมมือของสอ.กับคู่ค้าบางครั้งสอ.เป็นฝ่ายเสียเปรียบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสมาชิกสหกรณ์และการมีต้นทุน/ค่าใช้จ่ายสูง ตลอดจนความสูญเสียทรัพยากรทางเศรษฐกิจ (กรณีที่ปรึกษาด้านการลงทุน)

- ข้อจำกัดด้านกฎหมาย/นโยบายรัฐในการลงทุน
- ขาดระบบฐานข้อมูลและกลไกการพึ่งพาและร่วมมือกันเพื่อกระจายเงินทุนส่วนเหลือตามหลักการพึ่งพาและร่วมมือกัน
- การกระจายการลงทุนของสอ. มีความเสี่ยงและอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของระบบการเงินสอ.

- โครงสร้างขบวนการสหกรณ์ออมทรัพย์ไม่เอื้อต่อการพึ่งพาและร่วมมือกันตามอัตลักษณ์ของสหกรณ์
- บริบทการดำเนินงานของสอ.ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานสถาบันการเงิน
- ขาดกลไกเชื่อมโยงระบบการเงินระหว่างสอ.ในทีี่ด้านของการพึ่งพาและร่วมมือกันอย่างแท้จริง
- ขาดระบบเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเชื่อมโยงระบบการเงินของสหกรณ์
- สอ.ยังขาดฐานข้อมูลและการเข้าถึงสมาชิกของตนในทิศทางของการส่งเสริม การออม การประหยัด และการสร้างวินัยทางการเงิน
- ยังมีปรากฏการณ์ของการแข่งขันด้านการให้ก้และบริการทางการเงินของสอ. ในขบวนการสหกรณ์ออมทรัพย์
- บุคลากรของสอ.ทั้งสมาชิก กรรมการและฝ่ายจัดการยังขาดความเข้าใจในอัตลักษณ์ของสอ. ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการสอ.บนหลักและวิธีการสหกรณ์
- ขาดโครงสร้างพื้นฐานที่เกื้อหนุนการพึ่งพาและร่วมมือกัน

การแข่งขันจากสถาบันการเงินอื่น

สมาชิกมีหนี้หลายทาง

การแข่งขันระหว่าง
ชสอ.-สอ.

การประเมินสถานการณ์
สหกรณ์ออมทรัพย์
จากงานวิจัย SHOs system

ขาดกลไกการปลูก
จิตสำนึกการออม/สร้าง
วินัยทางการเงิน

ขาดกลไก
บริหารความเสี่ยง

สมาชิกมุ่งเน้นเงินปันผล

ขาดกลไกการคุ้มครองเงิน
ฝากสมาชิก

ขาดเทคโนโลยีที่สามารถเชื่อมโยง
ธุรกิจระหว่างสอ.

ระบบการบริการจัดการที่
ดีตามมาตรฐานสากล

ข้อมูลจากเวทีระดมความคิดผู้นำสอ.

ชสอ.

ชุมนุมฯ ตำรวจ

ชุมนุมฯ ทหาร

ชุมนุมฯ ครู

ชุมนุมฯ สาธารณสุข

ชุมนุมฯ ธรณี

หน่วย
ราชการ

ตำรวจ

ทหาร

ครู

รพ./
สาธารณสุข

มหา-
วิทยาลัย

รัฐวิสาหกิจ

เอกชน

ชุมนุมฯ IT

สมาชิกรายบุคคล 2,281,143 คน

ชมรม
สอ.ภาคใต้/
ชมรมจตุจักร

โครงสร้างขบวนการสหกรณ์ออมทรัพย์

★ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ SHOs System

ประสิทธิภาพ

มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรการเงินตามหลักมาตรฐานสากล เพื่อภาพลักษณ์ที่เป็นที่เชื่อมั่นไว้วางใจ

บริการที่เป็นธรรม

มุ่งเน้นการส่งเสริมสมาชิกให้ประหยัด มีจิตสำนึกการออมและมีวินัยทางการเงิน เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิก

โครงสร้างพื้นฐานและกลไก

มีกลไกการบริหารความเสี่ยง สภาพดสอง ความเพียงพอของเงินทุน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง เป็นปึกแผ่นบนพื้นฐานของระบบการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ ฟังพาดตนเองได้

ระบบการบริหารจัดการที่ดี

การบริหารจัดการที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ ความเข้าใจในอัตลักษณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์

พันธกิจของ สอ.

การกำหนด Agenda SHOs system เป็นนโยบาย ของ

การปรับปรุงสร้างการบริหารงาน ของ.

การผลักดันให้กรรมการกำหนด Agenda SHOs System ที่ตั้ง Steering Committee

การสนับสนุนให้ สอ. เข้าร่วมโครงการ ตาม Platform SHOs system

การผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

การดำเนินการระดมสนับสนุน

การปรับโครงสร้างการเงิน ของ/สอ. เพื่อสร้างความมั่นคง

โครงการ Restructuring ในการแก้ปัญหาหนี้ที่ถ่ายทอดผ่าน คณะกรรมการบริหารร่วม ของ/สอ.

ระบบการเงินบนหลักการพึ่งพาและร่วมมือกัน : SHOs System

ค่านิยม/เป้าหมายร่วม ระบบข้อมูลข่าวสารสนับสนุนการตัดสินใจ การสร้างความสัมพันธ์

Force Field Analysis

แรงหนุน (+)

แรงต้าน (-)

คนที่เข้าใจในอัตลักษณ์ สอ.
เห็นด้วย

ประสิทธิภาพ

คนที่ไม่เข้าใจในอัตลักษณ์ สอ.
ไม่เห็นด้วย

คนมองความเชื่อมโยง เห็น Scenario
ระบบสอ.แบบองค์รวม
เห็นด้วย

บริการที่เป็นธรรม

คนที่มองเฉพาะด้าน มองสั้น
ไม่เห็นด้วย ถ้าวผลกระทบบ

คนมีความรู้ การบริหารจัดการที่ดี
เห็นด้วย

โครงสร้างพื้นฐาน
และกลไก

คนที่มองการบริหารจัดการแบบดั้งเดิม
กลัวการเปลี่ยนแปลง ไม่เห็นด้วย

คนมีกระบวนการทัศน์ IT
เห็นด้วย

ระบบการบริหาร
จัดการที่ดี

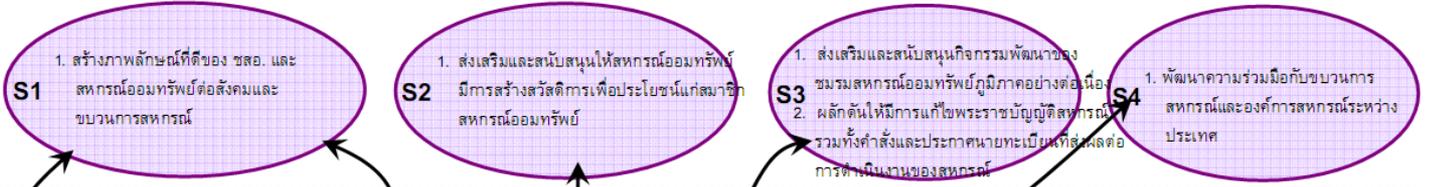
คนที่ขาดวิสัยทัศน์
ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เป็นพลวัต
ไม่เห็นด้วย

กลยุทธ์ (Strategy)

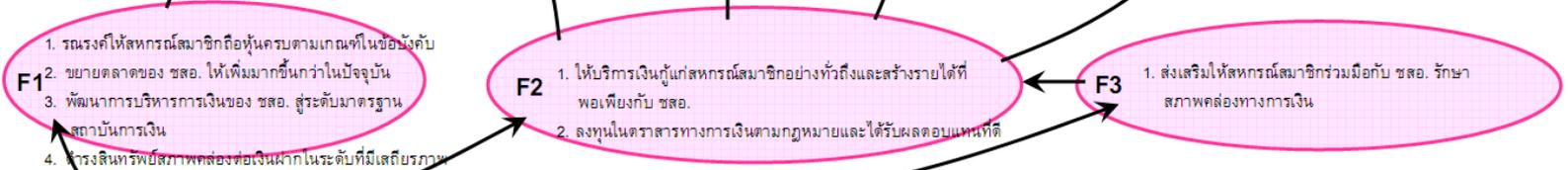
วิสัยทัศน์ “ชสอ. เป็นศูนย์กลางสหกรณ์ออมทรัพย์ไทย อำนวยไว้ซึ่งอุดมการณ์สหกรณ์ และเป็นสากล ภายในปี 2559”

สังคมและขบวนการสหกรณ์

(Social and Cooperative Movement)

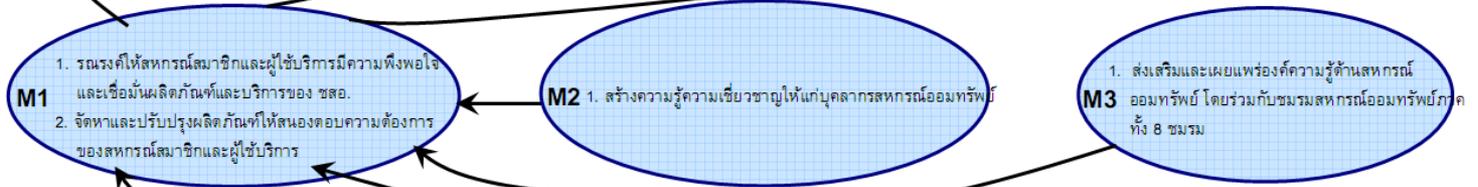

การเงิน (Financial)

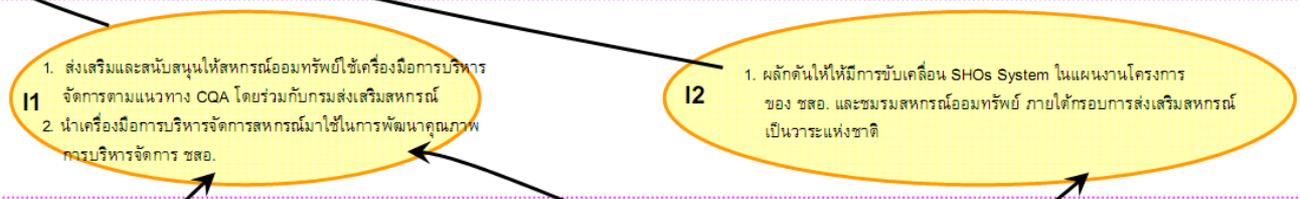
สหกรณ์สมาชิกและ

ผู้ใช้บริการ (Member)

กระบวนการภายใน

(Internal Process)

การเรียนรู้และการพัฒนา

(Learning & Growth)

วิสัยทัศน์ “ชสอ. เป็นศูนย์กลางสหกรณ์ออมทรัพย์ไทย ธำรงไว้ซึ่งอุดมการณ์สหกรณ์ และเป็นสากล ภายในปี 2559

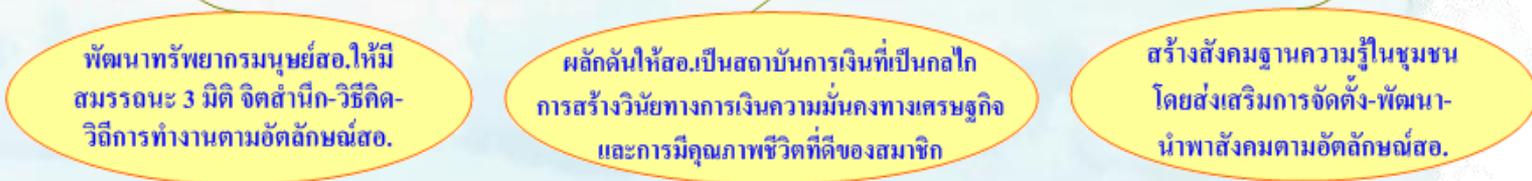
สังคมและขบวนการสหกรณ์ (Social and Cooperative Movement)

การเงิน (Financial)

สหกรณ์สมาชิกและผู้ให้บริการ (Member)

กระบวนการภายใน (Internal Process)

การเรียนรู้และการพัฒนา (Learning & Growth)

มีประสิทธิภาพ
เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจ

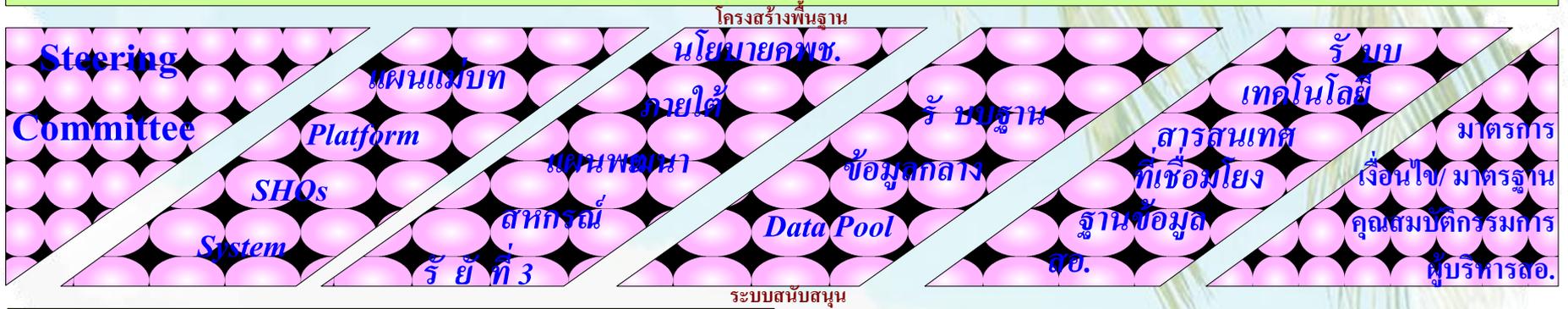
มีบริการทางการเงิน
ที่ดี เกิดจากการมีส่วนร่วมของ
ทรัพยากรมนุษย์ที่เข้าใจใน
อัตลักษณ์ สอ.

คุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของ SHOs System

บริการเป็นธรรม
มุ่งส่งเสริมการประหยัด
จิตสำนึกการออม
การมีวินัยทางการเงิน

มีโครงสร้างพื้นฐาน
และกลไกสู่ความเข้มแข็ง
เป็นปีกแผ่น พึ่งพาตนเอง

กรอบแนวทางการพัฒนา SHO System

ระบบการเรียนรู้ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย สมาชิก กรรมการ ฝ่ายจัดการ เพื่อยกระดับความรู้ ความเข้าใจ สอ.

หน่วยส่งเสริมธุรกิจตาม Platform SHO System

หน่วยที่ปรึกษาด้านการบริหารความเสี่ยง การควบคุม ภายในและการบริหารจัดการที่ดี

หน่วยส่งเสริมการกำหนดมาตรฐานและจัดอันดับ มาตรฐาน สอ.

หน่วยวิจัยและพัฒนาสร้างนวัตกรรม รูปแบบการพัฒนา SHO System

กองทุนประกันเงินฝากเพื่อเป็นหลักประกัน/คุ้มครองผู้ฝาก

กองทุนเสถียรภาพ (Stabilization Fund) กลไกการประกัน ความเสี่ยง

กองทุนร่วมลงทุน Mutual Fund บริหารสภาพคล่อง ของระบบ

Private Repo

พันธมิตรธุรกิจกับบริษัทประกันภัย ในลักษณะ SHO System

เครือข่าย SHO System ทำธุรกรรมการเงินด้วยกลไก แผนธุรกิจ (Portfolio Planning)

สหกรณ์สมาชิกและภาคี

สมาชิกรายบุคคล

ภายนอกขบวนการสหกรณ์

ภายในขบวนการสหกรณ์

แรงเสริม (Driving Forces)

- ความท้าทายในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
- เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

- ผู้นำ สอ. ที่เข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร เห็นความสำคัญของ SHOs System และเห็นควรให้มีแผนแม่บทที่ชัดเจน
- ข้อมูลจากการวิจัยสนับสนุน
- มีตัวแบบ-แนวปฏิบัติที่ดี

แรงต้าน (Restraining Forces)

- คนที่ไม่เข้าใจในบริบท สอ. ในการสร้างจิตสำนึกการออม-วินัยทางการเงินแก่สมาชิก
- คู่แข่งที่เป็นสถาบันการเงิน
- คู่ค้าที่มองเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน

- คนที่มีผลประโยชน์ขัดแย้ง
- คนที่ยังเข้าไม่ถึงข้อมูลข่าวสาร และรับรู้แนวคิดของ SHOs System และเห็นความเชื่อมโยงในระบบสถาบันการเงิน

การวิเคราะห์สนามพลัง (Force Field Analysis)

กรอบการขับเคลื่อนสู่ SHOs System

ขั้นตอนสู่ SHOs System

โครงสร้างการบริหารงาน

ข้อเสนอสำหรับแผนปฏิบัติการตามกรอบการขับเคลื่อน SHOs System ของ ชสอ.-ภาคี ระหว่าง ปี 2556-2560

ลำดับที่	แผนงาน	โครงการ
1	การจัดทำแผนแม่บท SHOs System เชื่อมโยงแผนธุรกิจ – ระบบ ICT ระหว่าง ชสอ. – ภาคี	โครงการจัดทำแผนแม่บท SHOs System
2	การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ SHOs ในพันธกิจของ ชสอ. ผู้วิสัยทัศน์ “เป็นศูนย์กลาง สอ.ไทย ชำรงไว้ซึ่งอุดมการณ์สหกรณ์ และเป็นสากลภายในปี 2559”	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการการปรับปรุงแผนกลยุทธ์ ชสอ. ภายใต้กรอบ SHOs System 2. โครงการ Re-organized โครงสร้างการบริหารจัดการ ชสอ. ที่เอื้อต่อการพัฒนา ตามกรอบ SHOs System และเป็น Learning Organization
3	การสื่อสารทำความเข้าใจและรณรงค์สหกรณ์เข้าเป็นภาคี ตามกรอบ SHOs System	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการสัมมนา “การเตรียมการเข้าสู่กรอบ SHOs System เพื่อความเป็นปึกแผ่น-ยั่งยืน 2. โครงการเขียนเขียนสหกรณ์สมาชิก เพื่อเชิญชวนเข้าเป็นภาคี 3. การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ และ campaign เพื่อสร้างความเข้าใจแก่กลุ่มเป้าหมายสาธารณะ

ข้อเสนอสำหรับแผนปฏิบัติการตามกรอบการขับเคลื่อน SHOs System ของ ชสอ.-ภาคี ระหว่าง ปี 2556-2560 (ต่อ)

ลำดับที่	แผนงาน	โครงการ
4	ระบบการจัดการเรียนรู้สู่ภาคี	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการจัดทำหลักสูตรเป็นระบบด้าน ICT รองรับ SHOs System 2. โครงการจัดทำหลักสูตรเป็นระบบด้านการพัฒนาทักษะการจัดการที่ดี ภายใต้กรอบ SHOs System 3. หลักสูตรฝึกอบรมเป็นระบบสำหรับผู้นำ ฝ่ายจัดการในการสร้างสมรรถนะการบริหารจัดการร่วมกันตามกรอบ SHOs System
5	แผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาระบบ ICT 2. โครงการนำร่องพัฒนาระบบ ICT เชื่อมโยงกับแผนธุรกิจภาคีสหกรณ์ออมทรัพย์ – ชสอ.
6	การสร้างทีมงาน Coach ในการประสานงานภาคี-ผู้เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนตามกรอบ SHOs System	โครงการพัฒนาทีมงานฝ่ายปฏิบัติการ “Go to SHOs”

ข้อเสนอสำหรับแผนปฏิบัติการตามกรอบการขับเคลื่อน SHO's System ของ ชสอ.-ภาคี ระหว่าง ปี 2556-2560 (ต่อ)

ลำดับที่	แผนงาน	โครงการ
7	แผนพัฒนาธุรกิจเชื่อมโยงระหว่าง ชสอ.-ภาคีพันธมิตร	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="873 254 1908 454">1. โครงการขับเคลื่อนแผนธุรกิจตามข้อตกลง ชสอ.-ภาคี ระยะ 5 ปี<li data-bbox="873 454 1908 654">2. โครงการปรับปรุงกฎหมายที่เอื้อต่อการพัฒนา SHO's System<li data-bbox="873 654 1908 853">3. โครงการพัฒนาเงื่อนไขมาตรฐานคุณภาพ สอ.<li data-bbox="873 853 1908 1053">4. โครงการปรับปรุงข้อบังคับและระเบียบ เพื่อปรับเข้าสู่มาตรฐานการจัดการที่ดี (มาตรฐานเดียวกัน)<li data-bbox="873 1053 1908 1152">5. โครงการพัฒนาโครงสร้าง ชสอ.

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย :

ชสอ. ในฐานะองค์กรกลางของขบวนการสหกรณ์ออมทรัพย์ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการขับเคลื่อนระบบการเงินพึ่งพาและร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์ เพื่อให้มีระบบการเงินที่มุ่งเน้นในด้านการปลูกจิตสำนึกการออม การมีวินัยการเงิน และการสร้างทางเลือกแก่ประชาชนในการเข้าถึงระบบการเงินที่เป็นธรรม

ข้อจำกัดและอุปสรรคที่ต้องเผชิญ คือ ความไม่เข้าใจในอัตลักษณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้งในกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้นำ ฝ่ายจัดการสหกรณ์ อีกทั้งแรงต้านจากสถาบันการเงินที่เป็นคู่แข่ง หรือพันธมิตรธุรกิจที่มองประโยชน์ของตนเป็นหลัก และจากการวิเคราะห์สนามพลังในกลุ่มภาคีที่เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการวิจัยชี้ว่า หากผู้เกี่ยวข้องได้รับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับกรอบการพัฒนาระบบการเงินพึ่งพาและร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์ : SHOs System อีกทั้งมีกระบวนการพัฒนาที่ชัดเจน และทักษะในด้านการบริหารจัดการที่ดี ก็จะทำให้เห็นความสำคัญและให้การสนับสนุน และที่สำคัญ ชสอ. ควรได้มีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนา SHOs System อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อใช้เป็นกรอบการปฏิบัติในการขับเคลื่อนร่วมกับภาคีผู้การบรรลุเป้าหมายการมีระบบการเงินที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืน สำหรับการทำหน้าที่เป็นสถาบันการเงินของสมาชิก เพื่อสมาชิก โดยสมาชิก อย่างแท้จริง

อภิปราย

- บทบาทของสหกรณ์เครดิตที่มีต่อการส่งเสริมการออม
- หลักการของสหกรณ์เครดิต
- ทฤษฎีการออมตามวัฏจักรชีวิต

สหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่น จำกัด

KLONGCHAN CREDIT UNION LIMITED

๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

๘๐ พรรษา มหาวชิราวุธ

สหกรณ์เครดิตยูเนียน

Panasonic

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
เป็นพันธมิตรทางวิชาการ

